

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่นของชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์: กรณีศึกษาตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
ผู้เขียน	นางสาวพินสุดา วงศ์อนันต์
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่นของชุมชนที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์: กรณีศึกษาตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนตั้งแต่พ.ศ.2540-2552 (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชน และ (3) เพื่ออธิบายและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองระดับท้องถิ่นตั้งแต่พ.ศ.2540-2552 โดยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Dept Interview) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ประกอบกับการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม (Participation Observation) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) ตลอดจนการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนตำบลแม่สลองนอกมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างเป็นพลวัต (Dynamic) ทั้งที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะสถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศและการเมืองภายในประเทศในช่วงตั้งแต่พ.ศ.2527 เป็นต้นมา ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการกำหนดนโยบายของประเทศไทยต่อชุมชนแห่งนี้ ทั้งนี้ ผลจากการกำหนดนโยบายของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นโยบายการผสมกลมกลืน (Assimilation) ผ่านระบบการศึกษาสมัยใหม่ นโยบายการพิจารณาให้สัญชาติ การส่งเสริมการประกอบอาชีพที่สุจริตและการสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนแห่งนี้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองจากเดิมที่ปกครองโดยทหารสู่การ

ปกครองส่วนท้องถิ่นและการปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจก็เปลี่ยนจากอดีตโดยเน้นระบบทุนนิยม และพึ่งพาการท่องเที่ยวเป็นหลัก สำหรับในด้านสังคมและวัฒนธรรมมีการปรับตัวและรับการเปลี่ยนแปลงแบบสมัยใหม่จากภายนอกเข้าสู่ชุมชนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

ทั้งนี้ ผลพวงของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนได้ ก่อให้เกิดการแตกตัวทางชนชั้นคือเกิดกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ต่างก็ ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งลักษณะเช่นนี้ จึงส่งผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงทาง การเมืองระดับท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล) ของชุมชนคือ อดีต โครงสร้างอำนาจของชุมชนมี ลักษณะโครงสร้างอำนาจแบบผูกขาดในการตัดสินใจ (Monolithic Structure of Power) โดยกลุ่มชนชั้นนำที่ เป็นกลุ่มลูกหลานอดีตทหารจีนคณะชาติเท่านั้น แต่เมื่อโครงสร้างของชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงและมี การแตกตัวทางชนชั้น ประกอบกับการกระจายอำนาจสู่รัฐท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเปิดพื้นที่ทางการเมืองให้ ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ทำให้การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองมีการ เปลี่ยนแปลงในด้านของตัวบุคคล อีกนัยหนึ่งหมายความว่า โครงสร้างอำนาจของชุมชนเริ่มมีการ กระจายอำนาจหรือหลากศูนย์อำนาจ (Polycentric Structure of Power) มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม หาก พิจารณาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรยอมรับการเป็นชนชั้นนำในทางการเมือง (Governing Elite) ก็พบว่า บุคลิกลักษณะส่วนบุคคล (Personality) ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ (Kinship Relation) ความสัมพันธ์ เชิงอุปถัมภ์ (Patron-Client Relation) ความเป็นชาติพันธุ์ (Ethnicity) และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ (Ethnic Identity) ตลอดจนการเป็นพันธมิตรทางการเมือง (Alliance/Faction) เป็นปัจจัยสำคัญในการเข้าสู่การมี อำนาจในรัฐท้องถิ่น

Thesis Title	Local-level Political Change in a Multi- ethnicity Community : A Case Study of Tambon Mae Sa Long Nok, Amphoe Mae Fah Luang, Changwat Chiang Rai
Author	Miss Pinsuda Wonganan
Degree	Master of Arts (Political Science)
Thesis Advisor	Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

Abstract

The study entitled “Local-level Political Change in a Multi-ethnic Community: A Case Study of Tambon Mae Sa Long Nok, Amphoe Mae Fah Luang, Changwat Chiang Rai” aims to: 1) investigate political, economic, social and cultural changes in the community during B.E 2540-2552 (1997-2009) ; 2) study the factors affecting political, economic, social and cultural changes in the community; and 3) analyze the relationship among political, economic, social and cultural changes in the community that influenced local-level political changes during B.E. 2540-2552 (1997-2009). The data were collected via in-dept interviews of key informants, participation observation, non-participation observation and document research.

The study results showed that Mae Salong Nok Community had dynamic changes in politics, economy, social and culture that affected from both internal and external factors, especially the international and domestic political situations starting in B.E. 2527 (1984). The political situations directly affected how the Thai Government planned its policy for the community. The designated policies, especially the Assimilaton Policy that was implemented via the modern educational system, nationality consideration, career and tourism promotion, changed the politics-from military rule to local administration. The economy of the community changed from capitalism to a tourism-based economy. In terms of social and cultural aspects, the community has adjusted to the globalized modernity.

Changes in politics, economy, social and culture in the community resulted in social class designation. The new generation, who received modern education and nationality, wanted to participate in politics, and this situation resulted in local-level political changes (Subdistrict Administration Organization) in the community. In the past, the community was under a monolithic structure of power, where children of the former-Chinese soldiers were in the power. But, when the community structure changed, there was a split in the new social class. Decentralization has been practiced, and politics is opened for people to participate in. This situation caused changes in political power, in other words, the structure of power became more polycentric. Considering factors affecting the acceptance of governing elite, it was found that personality, kinship relations, patron-client relations, ethnicity, ethnic identity and political alliance/faction were the important factors for obtaining political power in local government.